

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 689/2017-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. novembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészáros (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], Ústav na výkon väzby [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Gavalcom, advokátska kancelária, Teodora Tekela 23, Trnava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3 Tpo 43/2017 z 22. augusta 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. októbra 2017 telefaxom a 23. októbra 2017 poštou doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tpo 43/2017 z 22. augusta 2017.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c) a d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona.

Uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 10/2017 z 2. februára 2017 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku.

Uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 83/2017 zo 14. augusta 2017 bola väzba sťažovateľa predĺžená do 28. februára 2018, teda o ďalších 6 mesiacov.

Uznesením krajského súdu č. k. 3 Tpo 43/2017-129 z 22. augusta 2017 bola zamietnutá sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 83/2017 zo 14. augusta 2017.

2.1 Podľa názoru sťažovateľa pri rozhodovaní o väzbe krajský súd porušil označené články ústavy a dohovoru.

Základom sťažnosti je námietka, že sa okresný súd otázkou doby, o ktorú väzbu predĺžil, vôbec nezaoberal, pričom ide o tak závažný zásah do práva obvineného na osobnú slobodu, ktorý nemožno ponechať bez odôvodnenia.

Podľa sťažovateľa odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu neobsahuje žiadne skutočnosti, pre ktoré by mala byť lehota väzby predĺžená až do 28. februára 2018 (teda o pol roka). V tomto smere je rozhodnutie okresného súdu celkom nepreskúmateľné.

Návrh prokurátora Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len „prokurátor“) z 27. júla 2017 ako dôvod predĺženia lehoty väzby uvádza, že je potrebné vypočúť 15 svedkov, zabezpečiť znalecký posudok z odvetvia biológie a genetickej analýzy, vykonať analýzu zaistených a uchovaných počítačových údajov, konfrontácie a preštudovanie spisu. Toto je podľa sťažovateľa jediný relevantný údaj v návrhu prokurátora, z ktorého možno vyvodzovať potrebu predĺženia lehoty väzby, ale neobjasňuje sa ním, či je naozaj potrebné

predĺžiť väzbu až o pol roka. Aj podľa prokurátora k výsluchu svedkov má dôjsť ešte v rámci doterajšej (nepredĺzenej) väzby. Navyše, ani samotné meškanie s vyhotovením znaleckého posudku z odvetvia biológie a genetiky z dôvodu rekonštrukcie priestorov a zariadení znaleckého ústavu nemôže ísť na ťarchu sťažovateľa ako obvineného a nemožno tým odôvodniť predĺženie lehoty väzby o pol roka. Podľa názoru sťažovateľa tiež nemožno prihliadať na to, že orgány činné v prípravnom konaní doteraz nedokázali vyhodnotiť počítačové údaje, pretože dôvodnosť toho, že to nestihli, nijako nepreukázali. V spise nie je žiaden procesný dôkaz, z ktorého by bolo možné urobiť nejaký záver o dôvodnosti požiadavky.

Sťažovateľ ďalej poukazuje na to, že pri posudzovaní dôvodov väzby môžu orgány činné v trestnom konaní prihliadať len na tie okolnosti a zistenia, ktoré majú základ v procesne vykonanom dokazovaní a sú významné pre záver o existencii niektorého z dôvodov väzby.

Sťažovateľ namieta, že krajský súd sa napriek ním podanej sťažnosti tiež nezaoberal primeranosťou lehoty predĺženia väzby, keď iba uviedol, že je to potrebné vzhľadom na ďalšie dokazovanie, preštudovanie spisu, prípadné podanie obžaloby alebo odklonu. V takomto odôvodnení nie sú uvedené žiadne skutkové či právne dôvody, ktoré by argumentačne dostatočným spôsobom podporili názor o potrebe predĺžiť lehotu väzby o pol roka. Takéto odôvodnenie podľa sťažovateľa oprávnene vyvoláva dojem arbitrárnosti (svojevôle) rozhodnutia v spojení s nedostatkom jeho odôvodnenia, a teda ho nemožno akceptovať z hľadiska ochrany základných práv sťažovateľa (práva na odôvodnenie rozhodnutia).

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že určité základné procesné záruky zakotvené v čl. 6 dohovoru (obdobne aj v čl. 46 ods. 1 ústavy) sa musia poskytovať aj v konaní o osobnej slobode, ktoré inak *ratione materiae* spadá pod ustanovenia čl. 5 dohovoru, resp. čl. 17 ústavy. Takouto procesnou zárukou je aj právo strany konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový

a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na spravodlivý proces. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Georgiadis c. Grécko, Higgins c. Francúzsko).

Podľa sťažovateľa, keďže skutkové a právne závery krajského súdu nie sú vo vzťahu k skúmanej otázke presvedčivo odôvodnené a ide o argument kľúčový, napadnuté uznesenie krajského súdu nemožno považovať za ústavne konformné, a je teda z tohto hľadiska neutržateľné.

2.2 Sťažovateľ požaduje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 3Tpo/43/2017-129 zo dňa 22.8.2017 porušil ústavné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 22.8.2017 sa zrušuje.“

II.

3. Z návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby *inter alia* vyplýva, že ku dňu podania tohto návrhu sú už naplánované ďalšie vyšetrovacie úkony vrátane výsluchov 7 svedkov, ktoré by sa mali uskutočniť v čase od 7. do 16. augusta 2017, a najmenej 8 svedkov by malo byť vypočutých koncom augusta 2017. V ďalšom konaní bude potrebné zabezpečiť do spisu znalecký posudok z odvetvia biológie a genetickej analýzy, ktorý napriek urgencii nebolo možné získať, pretože znalecký ústav ho z technických príčin (rekonštrukcia priestorov a zariadení) nespracoval. Ďalej je potrebné vykonať analýzu zaistených a uchovaných počítačových údajov, avšak táto pre značný rozsah zaistených a skúmaných stôp nebola doteraz kompletne spracovaná. Súčasne vzhľadom na výsledky výsluchov obvinených a svedkov bude potrebné naplánovať a zrealizovať niektoré konfrontácie medzi obvinenými a svedkami. Po realizovaní týchto procesných úkonov bude možné prísť k preštudovaniu vyšetrovacieho spisu oprávnenými osobami. Vzhľadom na

počet obvinených a obhajcov však bude potrebné tento vyšetrovací úkon naplánovať na niekoľko dní.

4. Z uznesenia okresného súdu sp. zn. 0 Tp 83/2017 zo 14. augusta 2017 vyplýva, že ním bola predĺžená lehota väzby sťažovateľa (ako aj ďalších šiestich obvinených) do 28. februára 2018. Zároveň bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa (ako aj ďalších štyroch obvinených) o prepustenie z väzby. Taktiež sa väzba sťažovateľa (ako aj ďalších troch obvinených) nenahradila dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Podľa názoru okresného súdu keďže i napriek iniciatíve orgánov činných v trestnom konaní sa vec dosiaľ nepodarilo ukončiť a prepustením obvinených na slobodu by mohlo byť zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, sudca pre prípravné konanie dospel k záveru, že návrh prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby bol dôvodný, a preto lehotu trvania väzby predĺžil do času požadovaného prokurátorom.

5. Zo sťažnosti z 21. augusta 2017 podanej obhajcom sťažovateľa priamo krajskému súdu vyplýva, že žiada zrušiť uznesenie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 83/2017 zo 14. augusta 2017 s tým, aby krajský súd rozhodol sám tak, že lehotu väzby buď nepredĺži, alebo ju predĺži len o 2 mesiace. Je toho názoru, že odôvodnenie uznesenia okresného súdu sp. zn. 0 Tp 83/2017 zo 14. augusta 2017 neobsahuje žiadne skutočnosti, pre ktoré by mala byť lehota väzby predĺžovaná až do 28. februára 2018 (teda o pol roka), a preto uznesenie okresného súdu je v tomto smere celkom nepreskúmateľné. Podľa názoru sťažovateľa rozsah ďalších úkonov, ktoré ešte majú byť vykonané, neodôvodňuje predĺženie väzby o ďalšieho pol roka. Meškanie s vyhotovením znaleckého posudku z dôvodu rekonštrukcie priestorov a zariadení v znaleckom ústave nemôže ísť na ťarchu sťažovateľa. Nemožno tiež prihliadať na to, že sa nepodarilo doteraz vyhodnotiť počítačové údaje, pretože dôvodnosť toho, že sa to nestihlo, nie je nijako preukázaná.

6. Z uznesenia krajského súdu č. k. 3 Tpo 43/2017-129 z 22. augusta 2017 vyplýva, že ním bola *inter alia* zamietnutá sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 83/2017 zo 14. augusta 2017.

Podľa názoru krajského súdu náročnosť a rozsiahlosť trestného stíhania vyplýva najmä zo skutočnosti, že ide o osem obvinených stíhaných ako organizovanú skupinu. Ďalej

je podstatné, že je potrebné vykonať ešte ďalšie dokazovanie výsluchom ďalších 8 svedkov a analýzou zaistených a uchovaných počítačových údajov. Na základe výsledkov výsluchov obvinených a svedkov bude potrebné naplánovať a zrealizovať niektoré konfrontácie medzi obvinenými a svedkami. Po realizácii týchto procesných úkonov bude možné pristúpiť k preštudovaniu vyšetrovacieho spisu. Vzhľadom na potrebu vykonania ďalšieho dokazovania, preštudovania spisu, prípadného podania obžaloby alebo odklonu bolo potrebné predĺžiť lehotu trvania väzby do 28. februára 2018.

III.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

9. Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok

vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

11. Sťažovateľ je presvedčený, že za primerané by bolo možné považovať predĺženie lehoty jeho väzby najviac o 2 mesiace. Stanovisko všeobecných súdov, ktoré považovali za primerané predĺženie lehoty trvania väzby až o 6 mesiacov, podľa neho nie je vôbec odôvodnené a z tohto uhla pohľadu sa uznesenie krajského súdu prieči judikatúre ESLP, na ktorú sťažovateľ poukazuje.

12. Z pohľadu ústavného súdu treba predovšetkým konštatovať, že tak v riadnom opravnom prostriedku podanom proti uzneseniu okresného súdu, ako aj v sťažnosti ústavnému súdu sťažovateľ namieta nedostatok odôvodnenia uznesení všeobecných súdov vo vzťahu k dĺžke doby, o ktorú sa má lehota ďalšieho trvania jeho väzby predĺžiť.

V dôsledku tejto skutočnosti považuje tieto uznesenia za nedostatočne odôvodnené a za arbitrárne, keďže podľa jeho názoru nedávajú odpoveď na jeho relevantnú argumentáciu v otázke majúcej zásadný význam pre rozhodnutie. Judikatúra ESLP, na ktorú sťažovateľ poukazuje, je aj podľa názoru ústavného súdu taká, ktorá sa na danú problematiku vzťahuje a je zo strany sťažovateľa správne citovaná.

Naproti tomu nemožno súhlasiť s názorom sťažovateľa, podľa ktorého sa všeobecné súdy v danom prípade touto judikatúrou neriadili.

Podľa názoru ústavného súdu tak v návrhu na predĺženie lehoty ďalšieho trvania väzby, ako aj v uzneseniach okresného súdu a krajského súdu sú uvedené konkrétne dôvody, pre ktoré je objektívne potrebné lehotu trvania väzby sťažovateľa predĺžiť o 6 mesiacov. Podľa hodnotenia všeobecných súdov prokurátorom navrhovaná lehota predĺženia väzby v trvaní 6 mesiacov je vzhľadom na vyšetrovacie úkony, ktoré bude potrebné ešte vykonať, primeraná. Ústavný súd je presvedčený, že všeobecné súdy pri riešení ustálenia dĺžky doby, o ktorú je potrebné väzbu predĺžiť, neprekročili rámec voľnej úvahy, ktorým v tomto smere disponujú. Skutočnosť, že sťažovateľ má na primeranosť dĺžky lehoty predĺženia väzby iný názor, neznamená porušenie jeho označených práv.

13. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2017